

9 Mellékhaszonvételek

Az erdőhivatal bevételeit a mellékhaszonvételekből befolyó pénzekkel növelték. Ezek az erdei legeltetés és makkoltatás, az erdei gyümölcsök gyűjtésének árverés útján történő értékesítésből származó bevételek.

Az erdei legeltetést - az erdőhivatal javaslatára - a városi előjáróság már 1925-ben, a sertések makkoltatását, mint arról már történt említés, még 1900-ban leállította. Mindkettő az erdő talajának védelme és az erdőfelújítások sikere érdekében történt. Az 1935. évi IV. törvénycikk (második modern erdőtörvény) az erdei legeltetést tilalmazta, a második világháború által okozott súlyos helyzet és az akkori aszály miatt indokolt esetben az erdőrendészeti hatóság az erdei legeltetést engedélyezhette.²¹⁷

Az erdei gyümölcsök gyűjtéséből származó bevétel a város erdőhivatalánál a 4,5 kat. holdas gesztenyés termésének árverés útján történt értékesítéséből adódott. Ezt minden évben a legtöbbet ígérőnek adták ki. Az erdőhivatal által kikötött feltételek között a leglényegesebbek voltak: a terület őrzéséről a nyertes tartozott gondoskodni. Őrbodé részére szükséges faanyagot az erdőhivatal térítésmentesen biztosította. Az erdőhivatal részére 50 kg, változtatott minőségű gesztenyét tartozott átadni.

A gesztenyetermés évenkénti árverésének eredménye a következőképpen alakult:

1926	2 100 000 K + 3 % erdészeti illeték	1936	360 P + 3 % erd. ill.
1927	640 P + 3 % erd. ill.	1937	491 P + 3 % erd. ill.
1928	403 P + 3 % erd. ill.	1938	315 P + 3 % erd. ill.
1929	400 P + 3 % erd. ill.	1939	536 P + 3 % erd. ill.
1930	311 P + 3 % erd. ill.	1940	463 P + 3 % erd. ill.
1931	240 P + 3 % erd. ill.	1941	333 P + 3 % erd. ill.
1932	240 P + 3 % erd. ill.	1942	426 P + 3 % erd. ill.
1933	321 P + 3 % erd. ill.	1943	457 P + 3 % erd. ill.
1934	311 P + 3 % erd. ill.	1944	750 P + 3 % erd. ill.
1935	222 P + 3 % erd. ill.	1945	- P + erd. ill.

Az évenként eltérő licitárak az érdeklődők száma és a gesztenyetermés mennyisége szerint változott, és a háborús évek inflációs hatása is belejátszott.

1942-től kezdve a *gubacs* gyűjtését a földművelésügyi miniszter a 90151/1942 I/A-2. számú rendeletével szabályozta, és legkevesebb 5 méter-mázsa összegyűjtését tette kötelezővé. A gyéritési munkáknál pedig a *cserzőkéreg* termelését rendelte el. Az átvevő szerv a „Magyar Bőripari Nyersanyagbeszerző és Elosztó Részvénytársaság” volt. Az öt éven belül kitermelésre tervezett luc-, erdei- és feketefenyő állományokban a 232 600/1944. FM. számú rendelet írta elő kötelezőleg a *gyanta* nyerését. Ez utóbbi a város erdejében megfelelő állomány híján nem folyt.²¹⁸

A városi erdő területén volt *kő- és homokbányákat* az erdőhivatal részben bérleti úton hasznosította. A *kantavári feketemárvány-bányát* csak 1939-ben, a *tettyei mészkőbányát* 1929-ben vette házi kezelésbe. A város közükségeinek a kielégítésére a *kozári kőbányát* 1930-ban nyitotta meg. A homokbányákban a termeléseket a harmincas évek elején már leállították.²¹⁹